

Raad voor Cultuur

Aan

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
P/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp

Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
beleidsterrein *Mededingingsbeleid* over de periode 1910-1998

*R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl*

Mijnheer de Staatssecretaris,

Datum

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de Directeur van het Bureau voor de Industriële Eigendom u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst voor de onder zijn zorg vallende archiefbescheiden op het beleidsterrein *Mededingingsbeleid* over de periode 1910-1998.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Wegens een personele wisseling bij het secretariaat van de Bijzondere Commissie Archieven is het echter niet gelukt om binnen deze termijn te adviseren. De Raad verontschuldigt zich voor de ontstane vertraging. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen aan.
2. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 3 en 4 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen, adviseert de Raad u over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.
3. *Toetsing van procedurele aspecten*
Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Mededingingsbeleid*. Een institutioneel

Uw kenmerk

R&B/OSA/2001/530

Uw brief van

8 februari 2001

Ons kenmerk

arc-2001.2449/2

onderzoek naar het overheidshandelen inzake de economische mededinging over de periode 1946-1998, waaronder inbegrepen het handelen van het Bureau Industriële Eigendom en de Nederlandse Mededingingautoriteit ('s-Gravenhage 2000).

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat het driehoeksoverleg was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Ook is al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken geweest.

Het driehoeksverslag biedt voldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband.

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in een reactie. De bij het driehoeksoverleg betrokken materiedeskundige heeft, blijkens een bij de adviesaanvraag gevoegd schrijven van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap van 12 januari 2001, geen aanvullend commentaar geleverd op de ter inzage gelegde versie.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 4.3).

4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein *Mededingingsbeleid* over de periode 1910-1998, waarvan de neerslag valt onder de zorg van de directeur van het Bureau voor Industriële Eigendom.

Om welke actoren het in deze lijst gaat, is de Raad niet duidelijk. Het verslag van het driehoeksoverleg vermeldt op pagina 1 over de werkingssfeer van de lijst dat deze ter vaststelling wordt aangeboden voor de actor Bureau van Industriële Eigendom (BIE). Pagina 2 van het verslag maakt melding van de behandeling in het driehoeksoverleg van het

concept-BSD voor zover dit betrekking heeft op de actoren BIE/Octrooiraad. De Raad concludeert op basis van het Rapport Institutioneel Onderzoek dat de Octrooiraad een actor is waarvan de archiefbescheiden vallen onder de zorg van de directeur van het Bureau Industriële Eigendom. Blijkens het verslag driehoeksoverleg zijn de handelingen van de Octrooiraad ook onderwerp van bespreking geweest. Het verslag driehoeksoverleg bevat tenslotte ook de weergave van de bespreking van handeling 35 van de actor Raad van Beroep inzake het toezicht van octrooigemachtigden. Uit de adviesaanvraag, noch uit het verslag driehoeksoverleg wordt duidelijk of ook voor deze actor vaststelling wordt aangevraagd en al helemaal onduidelijk is wie als zorgdrager voor de bescheiden van deze Raad van Beroep bevoegd is zulks te doen.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-2001.2449/2

De Raad heeft besloten in het kader van deze adviesaanvraag uitsluitend te kijken naar en te adviseren over de handelingen van de Octrooiraad en het Bureau Industriële Eigendom, waarvoor de directeur van genoemd bureau bevoegd is als zorgdrager in de zin van de Archiefwet op te treden. De Raad spreekt zich niet uit over de handeling van de Raad van Beroep vanwege de onduidelijkheden in de voorbereidende procedure en t.a.v. het zorgdragerschap.

De Raad adviseert u, naar aanleiding van de onduidelijkheden in de onderhavige lijst, de nodige zorgvuldigheid in acht te nemen als het gaat om het bepalen van de reikwijdte van een vast te stellen selectielijst en de competenties van de aanvragende zorgdragers en er vervolgens nauwlettend op toe te zien dat de vaststellingsprocedure door de bevoegde zorgdragers op de juiste wijze wordt uitgevoerd. De Raad acht het bovendien noodzakelijk dat aan bepaalde vormvereisten wordt voldaan, zodat controle op de juistheid van de gevolgde vaststellingsprocedure zowel voor u als voor de Raad zelf mogelijk wordt. Te denken valt aan de eis dat een verslag driehoeksoverleg de actoren benoemt waarvoor het overleg gevoerd is en aan de eis dat de zorgdrager die vaststelling voor een selectielijst bij u aanvraagt, daarbij ook vermeldt voor welke actoren hij dat doet.

De aangeboden ontwerp-selectielijst blijkt handelingen te bevatten die verricht worden vanaf 1883. De Raad vraagt zich af of de periode-aanduiding 1910-1998 op een misverstand berust. Mocht dat het geval zijn, dan wil de Raad weten of in het driehoeksoverleg de periode 1883-1910 wel is besproken en of er in het overleg dan ook expliciet aandacht is besteed aan de vraag of dit selectieinstrument geschikt is voor de selectie van archiefbescheiden uit de beginperiode van het Bureau Industriële Eigendom. Het is immers niet denkbeeldig dat van de archiefbescheiden uit die vroege periode al veel is

verdwenen en dat het voor het kunnen reconstrueren van de hoofdlijnen van het handelen in dit geval noodzakelijk zou kunnen zijn bescheiden te bewaren die normaliter vernietigbaar zouden zijn.

Als bij het opstellen van de ontwerp-lijst de periode 1883-1910 bewust buiten beschouwing is gebleven, verneemt de Raad graag wat daarvoor de reden is geweest.

De Raad stelt vast dat bij groot aantal van de handelingen die het Bureau Industriële Eigendom en de Octrooiraad verrichten, andere actoren, zoals de minister van Economische Zaken, betrokken zijn. De Raad betreurt het dat deze actoren niet in de vaststellingsprocedure betrokken zijn. Ter bevordering van kwalitatief en doelmatig archiefbeheer en omwille van de efficiëntie van de vaststellingsprocedure en de consistentie van het selectiebeleid, acht de Raad het wenselijk dat de vaststellingsprocedure van selectielijsten over een bepaald beleidsterrein voor zoveel mogelijk actoren en door zoveel mogelijk betrokken zorgdragers tegelijk wordt ingezet.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-2001.2449/2

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de zes nog niet formeel vastgestelde criteria uit 1997 zijn gebruikt. De Raad zal binnenkort in overleg treden met de Algemene Rijksarchivaris om de bezwaren die hierover bij de Raad leven te bespreken.

Specifiek voor dit beleidsterrein is een bijzonder criterium geformuleerd voor de selectie van handelingen van het Bureau voor de Industriële Eigendom die onder andere om octrooirechtelijke redenen voor blijvende bewaring in aanmerking komen.

4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de, in de concept-lijst genoemde handelingen conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*
In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. In algemene zin kan hij instemmen met de lijst; deze geeft hem slechts aanleiding tot de navolgende opmerkingen.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-2001.2449/2

Handeling 37

De Raad constateert met tevredenheid dat voor de neerslag van deze handeling (*het op aanvraag van uitvinders toekennen van octrooien*) de bewezen waarde van het materiaal als bron voor historisch onderzoek reden is geweest dit uitvoeringsbestand voor bewaring in aanmerking te laten komen. Hij ziet dit als een belangrijke doorbraak in de discussie over de waarde van uitvoeringsdossiers in het kader van het historische belang en de reconstructie van de hoofdlijnen van het overheidshandelen. De Raad kan zich echter niet aan de indruk onttrekken, dat de wijze waarop uitvoeringsbestanden tot nu toe in selectielijsten zijn gewaardeerd, een verre van heldere lijn vertoont. De Raad bepleit het toepassen van een duidelijker richtlijn omtrent het al dan niet bewaren van uitvoeringsbestanden en spreekt de hoop uit dat zorgvuldige afweging van de waarde van elk afzonderlijk, uniek uitvoeringsbestand, onderdeel zal uitmaken van ieder nog te voeren driehoeksoverleg.

Handeling 56

De vernietigingstermijn '20 jaar na administratie' voor de neerslag van de handeling '*het op verzoek van belanghebbenden administreren van rechtshandelingen inzake aanvragen of octrooien in het octrooiregister*' is een voor de Raad onbekende grootheid. Hij raadt aan dit te vervangen door '20 jaar na vastlegging'.

6. *Advies*
De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Voorzitter van deze commissie is mw. drs. E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is drs. M.C. Windhorst.

Hoogachtend,

*Raad voor
Cultuur*

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-2001.2449/2